

NED. TANDHEELKUNDIG GENOOTSCHAP

HONDERD EN TWINTIGSTE VERGADERING TE UTRECHT

in Hotel „Terminus” op Zaterdag en Zondag,
11 en 12 October 1924.

De Vice-Voorzitter, de Heer Louis Frank, opent om half negen de vergadering, doet mededeelingen over den gezondheidstoestand van den Voorzitter, die, hoewel bevredigend, toch van dien aard is, dat deze zich genoodzaakt heeft gezien de praktijk te verlaten en als gevolg daarvan ook in het Genootschap zijne functie moest opgeven. In een brief, die voorgelezen wordt, drukt hij zijn leedwezen hierover uit, verzoekt buitengewoon lid te worden en spreekt zijne beste wenschen uit voor den bloei van het Genootschap. Spreker wijdt sympathieke woorden aan den Heer Bölger en hoopt hem later hersteld weer in de gelederen te zien.

Doordat de Heer Bakker, tengevolge van praktijk-hervatten (vestiging te Zeist) automatisch van buitengewoon nu gewoon lid is geworden, is de ledenlijst constant gebleven. Spreker hoopt dat de qualificatie buitengewoon, die zoowel aan het lidmaatschap als aan de verdienste van den Heer Bakker gehecht konden worden, zal blijven gelden voor zijne medewerking als gewoon lid.

Dan wordt collega Van Hasselt nogmaals gehuldigd in aanwezigheid der leden voor zijne 25-jarige functie als tandarts en hem een gelukwensch aangeboden met zijne benoeming tot Officier in de Oranje-Nassau-orde. Met applaus vallen de aanwezigen bij.

Vervolgens maakt de Voorzitter vermelding van eenige belangrijke gebeurtenissen sedert de Maart-vergadering:

de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen heeft haar 20-jarig bestaan feestelijk gevierd op den 20sten Mei, waarop collega Salomons, wien daarvoor dank wordt gebracht, haar uit naam van het Genootschap met bloemen heeft gehuldigd;

de Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering der Geneeskunde herdacht in begin Juli haar 75-jarig bestaan en op hare feestvergadering heeft voor het Genootschap de Heer Nord den Voorzitter, Prof. Burger, gecomplimenteerd, waarvoor genoemden collega dank gezegd wordt;

in de eerste dagen van Augustus wenschte de European Orthodontological Society op hare vergadering te Amsterdam een vertegenwoordiger van het Genootschap, welke functie de Heer Coebergh op zich heeft genomen en waarvoor hij waardeering oogstte;

eveneens had, vlak daarna, de American Dental Society of Europe hare jaarlijksche vergadering in onze hoofdstad en daarbij onzen Voorzitter genoodigd, helaas tevergeefs, om de bekende redenen;

en ten slotte heeft de Deutsche Gesellschaft für dentale Anatomie und Pathologie te Berlijn voor ons bestuur de deuren opengesteld van hare vergadering te München op 5 en 6 Augustus, maar, is er geantwoord, daarin zal het zich teleurgesteld zien wegens de reeds ingetreden vacantie en de vergadering te Amsterdam en die der F. D. I. te Luxemburg en moet het volstaan met den wensch uit te spreken, dat de belofte van haar belangrijk programma een succes moge worden.

Waren al die uitnodigingen, zeide de Voorzitter, tijdig genoeg ingekomen, dan zouden de kansen aanzienlijk vergroot zijn, dat het Genootschap bij al die gebeurtenissen vertegenwoordigd ware geweest door bestuursleden, die daarvoor in de eerste plaats aangewezen zijn. Zóó is het echter niet geweest en daarom waardeert hij het, dat de genoemde collega's bereid zijn geweest zoowel als de wijze waarop die zulks hebben gedaan. De Heer Coebergh ontvangt nog bijzonderen lof voor het uitvoerig verslag zijner missie.

Nog worden eenige gasten aangekondigd voor het wetenschappelijk programma (27 gewone en 2 buitengewone leden zijn aanwezig) en dan wordt den Secretaris verzocht de notulen der vorige vergadering, die goedgekeurd worden, en de verdere ingekomen stukken voor te lezen en de reeds besproken uitnodigingen. De rapporten van de representanten zijn alreeds ter tafel geweest, ook een brief van den scheidenden Voorzitter en de kennisgeving van den Heer Bakker.

Volgen dan:

een convocatie-biljet van eene vergadering der Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering der Tandheelkunde;

het Jaarverslag van het T. v. T., waarin als voor ons belangrijk

o.a. voorkomt, dat de jaarlijksche bijdragen van de verschillende vereenigingen in de toekomst waarschijnlijk niet hooger zullen gaan (de laatste was voor het N. T. G. f 350.—);

een stuk van de A. T. V., waarin vermeld wordt een conflict tusschen haar en den Bond van Amsterdamsche Ziekensfondsen, dat op eene breuk is uitgelopen en waarbij A. T. V.-leden hunne fondspositie hebben prijsgegeven;

een antwoord van de vermelde Deutsche Gesellschaft, waarin zij dank brengt voor ons schrijven, zegt, dat zij streeft naar internationale samenwerking en verzoekt den leden mee te deelen, dat hare vergadering te München besloten heeft haar lidmaatschap open te stellen voor alle tandartsen en artsen, die belang stellen in haar werken. (Besloten wordt hiervan een persbericht te maken voor het T. v. T. zie afl. October);

stukken van het Departement van Justitie, behelzende de verleening van de Koninklijke Goedkeuring van den 9den Augustus, No. 55, op de gewijzigde Statuten;

een schrijven van den Heer De Jonge Cohen, meldende, dat Dr. Weski (secr. van de Deutsche Gesellschaft) geneigd is in ons land een cursus te komen geven en vragende of zulks mede door het Genootschap kan worden georganiseerd, waarop besloten wordt mededeelingen af te wachten van de A. T. V., die hierin eventueel het initiatief zal nemen;

eene dankbetuiging van collega Van Hasselt voor de van het N. T. G. ontvangen hulde ter gelegenheid van zijn jubileum, waar de Secretaris hem een krans heeft aangeboden;

correspondentie, die gevoerd is ten behoeve van het opmaken van de agenda;

Deze volgend benoemt de Voorzitter de Heeren Van Dantzig en Oidtmann als leden der Kascommissie.

Dan wordt er gestemd oyer de uitnoodiging tot het lidmaatschap van den Heer J. J. Backer Dirks te Rotterdam, waarvan de Heeren Van der Molen en Willems den gunstigen uitslag mededeelen, welke heeren eveneens in actie blijven bij de nu volgende bestuursverkiezingen.

De Voorzitter leest het betreffende art. 15 van het Huishoudelijk Reglement voor en verzoekt hem buiten stemming te laten, aangezien hij om particuliere redenen niet herkozen wenscht te worden. De nu verkregen resultaten zijn:

Voorzitter: de Heer Coebergh, die de omstandigheden betreurt, welke den Heer Bötger genoopt hebben buiten deze verkiezing te blijven en er zijn spijt over te kennen geeft, dat de Heer Louis Frank gewenscht heeft niet herkozen te worden, evenwel hoopt, dat deze in de toekomst weer bereid gevonden zal worden voor eene functie, daar hij diens verdienste als bestuurslid steeds op hoogen prijs heeft gesteld en hunne samenwerking de aangenaamste herinneringen bij hem heeft achtergelaten;

Vice-Voorzitter: de Heer Van Hasselt, die na eenig overdenken eveneens de benoeming aanvaardt;

de drie andere functionarissen behouden hunne zetels en verklaren zich beschikbaar te blijven stellen.

De huishoudelijke zaken zijn hiermee afgehandeld en de Heer Roeloffs verkrijgt het woord over zijne ervaringen met thymol in kristalvorm (zoo staat het op het programma, maar het blijkt te zijn: in gesmolten toestand ingegoten) als wortelkanaalvulling.

De spreker, die met zijne voordracht algemeene beschouwingen wenschte uit te lokken over pulpabehandeling, verklaarde aan het slot zijn doel volkomen bereikt te hebben. De discussiën, die er op volgden, hadden niet zoozeer betrekking op het materiaal waarmee de wortelkanalen het best gevuld worden, als wel op de vraag, of men de pulpa, wel te verstaan na opzettelijke devitalisatie, moet extirpeeren of amputeeren. Het bleek ook nu weer, dat er waardeeringsverschil is tusschen deze beide methoden; aan de eene zijde wordt extripatie „eine höhere Leistung” gevonden dan de amputatie, welker verdedigers zeggen: extripeeren is eigenlijk ook slechts eene amputatie, alleen ligt gene zooveel dichter bij den apex en daarom kan die extramoeite gespaard worden; raadpleeg het microscoop en gij zult overtuigd worden, dat de geheele pulpa niet te extirpeeren is. Beide groepen verdedigden zich met praktijk-ervaringen, klinische verschijnselen en X-photo's en beide hebben evenveel ongelijk, zei de man van de pure wetenschap bij monde van den Heer Van Loon, die meende, dat, hoe dan ook, die geheele of gedeeltelijke wortelkanaalvulling aansluit aan eene wonde dáár, waar de continuïteit der pulpa onderbroken is en deze zich niet meer bedekt met eene epitheel-laag, of in eene peri-apicale ruimte, waarin het vullings-materiaal is doorgedrongen; want, vervolgde hij, dat gebeurt niet en ook leiden de onderzoekingen nog niet tot de waarneming, dat de apex afgesloten worden door nieuw-vorming van been of cement; zoo'n vulling is dus

te beschouwen als een vreemd lichaam, wat overigens van chirurgisch standpunt bezien niet te dulden is.

De spreker duidde er nog op, dat de extirpatie-methode het voordeel heeft moeilijk te zijn, waardoor vaardigheid ontwikkeld wordt en de Heer Switters verklaarde, dat dan ook bij het onderwijs deze behandelingswijze veel of hoofdzakelijk wordt toegepast, mede om die redenen.

Merkwaardige gevallen uit de praktijk waren er ook nog te vermelden:

een tand, waarin bij aanboren geen pulpakamer was te vinden en dat op de X-photo wel te constateeren was;

een gebit, waarin alle elementen rose gekleurd waren (bloeding?), zonder op te wekken pulpa-reactie en zonder op de X-photo vindbare kanalen;

een patiënt, suikerbakker, die tijdens de heeling der extratie-wonden een griep-aanval doorgemaakt had en later, toen hij eene gewone volle rubber-prothese droeg, last kreeg van een zuren smaak, waarvan drie medische specialisten hem niet konden bevrijden (advies: rubber vervangen);

een andere patiënt, die bij het dragen eener prothese een voortdurend dorstgevoel kreeg (advies: zure vruchten laten eten);

een geval van stoornis bij eene wortelkanaal-behandeling door de kiem van een overtollig element onder den apex.

Daarna sluit de Voorzitter deze bijeenkomst.

Voortgezette Vergadering in het Tandheelkundig Instituut.

Aanwezig 2 Eere-leden, 25 gewone, 2 buitengewone leden en 1 gast, door den Voorzitter welkom geheeten, die den Directeur van het Instituut dankt voor de gastvrijheid alvorens den Heer De Jonge Cohen het woord te geven over „Een geval van dens in dente.” Met lantaarnbeelden verduidelijkt spreker het ontstaan van dezen vorm.

De Heer De Groot vertoont twee misvormde laterale snijtanden der bovenkaak, die insgelijks betiteld kunnen worden, alsmede Röntgenbeelden en eene patiënte, bevrijd van een adamantinoom. Dit demonstratie-materiaal was van overtuigende waarde voor het beginsel om bij kaak-operaties, zoo het maar eenigszins mogelijk is, eene beenreep, zij deze nog zoo dun, en gezond perioost te sparen, waardoor de condities voor been-regeneratie aanmerkelijk begunstigd worden.

Daarop laat spreker volgen mededeelingen over en beelden van wortel-resorptie na replantatie, die met hetgeen de Heer Van Loon vertelt en laat zien over „Een vreemd geval van wortelkanaal-vulling” gepubliceerd zullen worden.

Daarna verkrijgt de Heer Grevers het woord en vertoont met den lantaarn „Eenige interessante praeparaten” van bouw-anomalie en eene lange reeks beelden en proeven over „Proefnemingen met Dentamo”. Het is spreker niet gelukt bewijzen te verkrijgen in vitro van de werking, die aan dat tandpoeder (van Andresen) wordt toegeschreven; nergens was eenige invloed ervan te constateeren en theoretisch bleef het spreker onverklaarbaar, dat er veranderingen in het tandweefsel zouden plaats vinden, waartegenover eenige aanwezigen echter verklaarden, dat Andresen's praeparaat zonder twijfel in vivo waarde had getoond, daar bij een groot aantal patiënten klachten over thermische, chemische en mechanische prikkels met het gebruik van dat poeder waren verdwenen.

De Voorzitter zegt, dat de Heer Bakker verhinderd is zijne aangekondigde voordracht te houden, dankte alle sprekers van de agenda en de leden, die aan de discussiën hadden deelgenomen en sloot aan het einde van den langen ochtend de vergadering.